

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8C/19/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612202845
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2013:6612202845.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou v právnej veci navrhovateľov 1/ T. K., W. XX.XX.XXXX, M. F. N., G.. E. XXXX/XX, občana SR a 2/ F. K., W. XX.XX.XXXX, M. F. N., G.. E. XXXX/XX, občianky SR, obaja právnej zastúpení JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, AK Lučenec, Dr. Herza 12, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľov Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735 proti odporcovi Profi Credit Slovakia, s.r.o. so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516 o zaplatenie bezdôvodného obohatenia v sume 780,74 Eur s prísl. a primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1561,48 Eur takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ bezdôvodné obohatenie v sume 369,68 Eur spolu s úrokom z omeškania z dlžnej sumy vo výške 9 % ročne od 02.07.2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd vo zvyšku súd návrh navrhovateľov 1/ a 2/ z a m i e t a .

Súd o náhrade trov konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovatelia 1/ a 2/ doručili súdu dňa 21.02.2012 žalobu ktorou žiadali, aby im žalovaný zaplatil spoločne a nerozdielne bezdôvodné obohatenie v sume 780,74 Eur s prísl. a primerané finančné zadosťučinenie každému z navrhovateľov v sume 780,74 Eur, vrátane trov konania. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 24.10.2006 požiadali odporcu o prvý spotrebiteľský úver v sume 664,41 Eur (20.016 Sk) z ktorej im bola reálne poskytnutá suma 448,48 Eur (12.511 Sk) a zostávajúca suma 215,93 Eur (6.505 Sk) bola odmenou odporcu. Úver splácali mesačnými splátkami po 36,91 Eur (1.112 Sk) a reálne poskytnutú sumu úveru 448,48 Eur (13.511 Sk) na úrokoch, preplatili odporcovi o 215,93 Eur (6.505 Sk) t.j. RPMN 66,25 %.

Druhý úver ako spotrebiteľa žiadali od odporcu dňa 09.11.2007, úverová zmluva bola uzavretá pod č. 8200003045 a odporca im ho poskytol v sume 663,88 Eur (20.000 Sk). Zaplatili ho 24 mesačnými splátkami v sume 1071 Eur (32.280 Sk), poskytnutú sumu úveru preplatili o 407,62 Eur (12.280 Sk), t. j. RPMN 61,05 %. Dňa 26.11.2008 odporca bez predchádzajúcej požiadavky, či akéhokoľvek upozornenia na účet navrhovateľa 1/ pripísal tzv. revolving v sume 433,94 Eur (13.073 Sk). Celú sumu z revolvingu navrhovateľ 1/ poukázal odporcovi na účet 15.12.2008. Za poskytnutie nežiadanej revolvingu ktorý obratom vrátili museli odporcovi zaplatiť poplatok 373,12 Eur ktorý považovali za úžernícky. Navrhovateľ 1/ splátky druhého úveru v rokoch 2007 a 2008 osobne platil v obchodnom stredisku odporcu v Lučenci a nevedel pochopiť, prečo ho zamestnankyňa odporcu vopred neupozornila, že im bude poskytnutý revolvingový úver. V návrhu uviedli, že úvery žiadali na kúpu liekov, lebo sú dôchodcovia a navrhovateľ

1/ je onkologický pacient. V banke im úver neposkytli. Vydanie bezdôvodného obohatenia žiadali len zo zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 09.11.2007 č. 8200003045 (ďalej len Zmluvy) ktorú považovali za absolútne neplatnú. Výška bezdôvodného obohatenia predstavovala sumy 407,62 Eur, o ktorú úver preplatili a k nej pripočítaný poplatok za poskytnutý revolvingový úver v sume 373,12 Eur. Tvrdili, že Zmluvu uzavreli v tiesni a revolvingový úver nežiadali, preto ju považovali za neplatnú vo výške odplaty za poskytnutý úver a výške RPMN.

Navrhovatelia 1/ a 2/ v konaní tvrdili, že hoci už predtým mali poskytnuté 2 revolvingové úvery ktoré splatili, to ešte neznamená, že vzhľadom na svoj vek mali prehľad o tom, aký úver splácajú a kedy mali požiadať o revolvingový úver. Ako starší sa domnievali, že úver splatili po poslednej splátke. Svoj nárok žiadali posudzovať podľa Občianskeho zákonníka (ďalej OZ) a ustanovení o ochrane spotrebiteľov. Primerané finančné zadosťučinenie od odporcu uplatňovali s poukazom na § 3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, z dôvodu, že stresové situácie ktoré prežili pri finančných požiadavkách odporcu boli pre nich veľmi nepríjemné a zaťažujúce. Odporca by nemal používať nekalé podmienky a znižovať kvalitu života obyčajných ľudí. K posúdeniu a zdôvodneniu výšky primeraného finančného zadosťučinenia poukázali na rozsudok NS SR sp.zn. 6Ob/302/2006 z 20.03.2008. V tomto rozsudku súd uviedol, že pri posudzovaní finančného zadosťučinenia je treba prihliadať na všetky okolnosti veci, najmä na to, že ide o vyrovnanie ujmy postihnutého a že ide o určitú sankciu postihujúcu toho, kto závadne konal. Možnými hľadiskami sú napríklad intenzita a dĺžka trvania závadného konania, dosah konania, okruh subjektov, ktorých mohlo toto konanie odporcu zasiahnuť a pod. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR je potrebné ďalej sledovať, aby náhrada ujmy predstavovala aj určitú satisfakciu za stav, ktorý museli navrhovatelia 1/ a 2/ konaním odporcu strpieť - samá povaha tejto ujmy priame jej vyčíslenie neumožňuje, preto navrhovateľ nemusí predložiť dôkazy o existencii ujmy, stačí len, ak súd má za preukázané, že táto ujma tu je. O náhrade trov konania žiadali rozhodnúť s poukazom na ust. § 150 O.s.p.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Vzniesol námietku premlčania podľa § 100 ods. 1 v spojení s § 107 OZ. Tvrdil, že odplata za úver podľa Zmluvy bola uhradená dňa 09.11.2007 a následné splátky predstavovali len úhrady istiny úveru (ktorá bola splatená dňa 23.02.2009). Odplata za revolving bola uhradená dňa 25.11.2008 a následné splátky predstavovali úhradu istiny revolvingu. Navrhovateľ 1/ ju platil od 23.02.2009 do 13.06.2011 tak, ako uviedol v prehľade na č.l. 38 spisu. Popieral nárok navrhovateľov na vydanie bezdôvodného obohatenia aj finančného zadosťučinenia a tvrdenia navrhovateľov 1/ a 2/ o tom, že nepreveroval ich bonitu a schopnosť splatiť požadovaný úver pri uzavretí Zmluvy považoval za nepravdivé. Vo svojich vyjadreniach tvrdil, že všetky zmluvné dojednania boli zhodné s tými, ktoré boli uvedené aj v predchádzajúcom revolvingovom úvere č. 8000057396 poskytnutom navrhovateľom 1/ a 2/. Pred uzavretím zmluvy bol navrhovateľ 1/ s obsahom oboznámený a bol mu vysvetlený. Namietol spojitosť a súvislosti uvádzané v žalobe podľa ktorých poskytoval navrhovateľovi 1/ úvery na základe využívania skutočností o jeho nepriaznivom zdravotnom stave. Začatie konania považoval za neopodstatnené a účelové, pretože už dňa 14.06.2011 poslal navrhovateľom 1/ a 2/ oznámenie o ukončení zmluvného vzťahu a tak isto dňa 18.10.2011. V súvislosti so žiadosťou navrhovateľa 1/ o zrušení revolvingu uviedol, že medzi ním a navrhovateľom 1/ písomne prebiehala komunikácia a to, že navrhovateľ 1/ sa domáhal stavu na dosiahnutie ktorého jednostranne nebol oprávnený nepovažoval za dôvod zakladajúci nárok na finančné zadosťučinenie. Po vyjadrení navrhovateľov 1/ a 2/ k ním vznesenej námietke premlčania v ktorej žiadali, aby ho súd posudzoval ako úmyselne bezdôvodné obohatenie pri ktorom plynie 10 ročná premlčacia doba, odo dňa keď k nemu došlo, odporca tvrdil, že nie je objektívne možné úmyselne získať bezdôvodné obohatenie vtedy, keď zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania zanikol splnením. Navrhovateľ 1/ opakovane uzatváral zmluvy s odporcom a aj súdna prax skonštatovala pri platnosti zmluvy to, že klient odporcu nemal nárok na vrátenie žiadnej sumy peňazí (rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 10P/178/2007-129). Súdu doručil kópie dokladov ktoré navrhovatelia 1/ a 2/ predkladali pred uzavretím zmluvy, aby mohla byť posúdená ich schopnosť splácať požadovaný úver/pôžičku. Podľa neho bolo nesporné, že odporca zisťoval a posudzoval príjmové a majetkové pomery v tom rozsahu, ktorý bol potrebný pre posúdenie pred schválením žiadosti resp. uzavretím zmluvy. Tvrdil, že z dokladov nevyplýva tvrdenie uvádzané v návrhu, že úvery boli poskytované navrhovateľom 1/ kvôli jemu nepriaznivému zdravotnému stavu.

Odporca tiež v konaní tvrdil, že výšku odplaty za úver poskytnutý na základe Zmluvy nie je možné objektívne porovnávať s odplatami bánk a zdôraznil, že banka odmietla navrhovateľom 1/ a 2/ úver poskytnúť a o tejto informácii odporca pred uzavretím zmluvy nevedel. Podľa neho banka nebola ochotná vstúpiť do úverového vzťahu za žiadnych podmienok.

V čase uzavretia Zmluvy výška odplaty za úver (úroky) nebola priamo a výslovne zákonom upravená. Takáto úprava bola účinná až od 01.07.2008 podľa § 3 ods. 10 a 11 Zák. č. 258/2001 Z.z. v spojení

s § 1 Nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z. Pre rovnaký typ úveru ako bol poskytnutý na základe Zmluvy bola v zmysle uvedenej regulácie pre obdobie najbližšie k dátumu uzavretia zmluvy výška odplaty (RPMN) až 112,52 % teda o 40 percentuálnych bodov vyššia ako tomu bolo v prípade uzavretej zmluvy. Maximálna hranica 112,52 % bola pritom stanovená na základe údajov z 1. štvrtroka 2008. Tvrdil, že primeranosť odplaty je potrebné posudzovať podľa týchto údajov, ktoré sú relevantné tak z hľadiska sektora nebankových úverov ako aj podmienok zabezpečenia. Tvrdenia navrhovateľov 1/ a 2/ o úžere považoval za účelové a ničím nepodložené. Ak v období regulácie mohla byť RPMN ako ukazovateľ odplaty oveľa vyššia než bola v Zmluve, potom len ťažko možno prijať ako dôvodné a vecne opodstatnené tvrdenie uvádzané v žalobe ohľadne odplaty. Popieral tiež tvrdenie navrhovateľov 1/ a 2/ že výška odplaty za úver by mala predstavovať neprijateľnú podmienku. Toto tvrdenie je priamo v rozpore s ustanovením § 53 ods. 2 OZ v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, podľa ktorého ustanovenia ods. 1 (t. j. definícia neprijateľnej podmienky) sa nevzťahuje na predmet plnenia a cenu plnenia (t.j. odplatu). Keďže navrhovatelia uvádzali nesprávne, resp. zmätočné údaje o vyplatení revolvingu, vysvetlil ich nasledovne:

7.1. Podľa ust. článku 4 ods. 4.4.1 zmluvných dojednaní v prípade úveru so splatnosťou 24 mesiacov mal byť revolving poskytnutý po uhradení 12 splátok. 1. splátka bola splatná 24.12.2007 a 12. splátka splatná dňa 24.11.2008. poskytnutie revolvingu vypovedané nebolo.

7.2. Splátky č. 1-12 boli uhradené, splátka č. 12 zaplatená dňa 20.11.2008. Revolving bol poskytnutý dňa 25.11.2008. Preto nepovažoval za správne tvrdenie navrhovateľa 1/, že bol poskytnutý po 3. splátke.

7.3. Navrhovateľ 1/ uviedol, že poskytnutie revolvingu zistil 2. alebo 3. decembra (2008).

7.4. Navrhovateľ 1/sa preto nemohol, domnievať že 24.11.2009 (správne malo byť asi 23.11.2009) platí poslednú splátku.

7.5. Navrhovateľ 1/ uhradil aj po 24.11.2009 splátky, a to až do splatenia poslednej splátky revolvingu. Z týchto dôvodov považoval uplatnený nárok na vydanie sumy odplaty za revolving nedôvodný a neopodstatnený. Poukázal na výpoveď navrhovateľa 1/ v konaní, ktorý na pojednávaní uviedol: „vtedy, keď som v Slovenskej sporiteľni a.s. na mojom účte zistil, že mám finančné prostriedky z revolvingu, ktorý som nechcel, ani nežiadal“. Revolving bol navrhovateľom 1/ zistený dňa 02. alebo 03. decembra 2008 a preto tvrdil, že je nesporné, že bezdôvodné obohatenie navrhovateľ 1/ spájal len s revolvingom. Vyplatená časť revolvingu je výsledkom započítania sumy revolvingu a odmeny za revolving. Napokon sám navrhovateľ 1/ uvádzal, že zaplatením splátky 24.11.2009 chcel dosiahnuť splatenie poslednej splátky úveru. Jeho konanie teda smerovalo k splneniu i tej povinnosti, ktorú nielen dobrovoľne prevzal, ale ktorú chcel aj splniť. Odporca z vyššie uvedených dôvodov namietal aj spornosť vecného základu tejto časti žaloby. Uplatnil náhradu trov konania.

Pojednávania dňa 03.04.2013 sa odporca nezúčastnil, neúčast' písomne ospravedlnil a písomne sa vyjadril dňa 25.03.2013.

Z dôvodu, že sa riadne predvolaný odporca nedostavil na pojednávanie ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v jeho neprítomnosti; prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie zo žaloby, žiadosti navrhovateľov 1/ a 2/ o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000057396 a č. 8200003045, oznámenie odporcu navrhovateľom z 26.10.2007 s prílohou na č.l. 13 spisu, z výpisu z účtu navrhovateľov zo dňa 26.11.2008, z výpisu z účtu v Istrobanke z 15.12.2008 o vrátení revolvingu, z ústrižkov poštových poukážok a príjmových pokladničných dokladov, prečítaním rozsudkov Krajského súdu Olomouc sp.zn. 16 ICm/944/2010, Krajského súdu Prešov sp.zn. 3Co/3/2011, Okresného súdu Bratislava 2 č.k. 10C/178/2007-129, z uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 21Coe/24/2012-38, z rozsudku Okresného súdu Galanta sp.zn. 10C/46/2012, z výpisu z obchodného registra odporcu a jeho písomných vyjadrení v konaní, výsluchom navrhovateľov a z ich písomných vyjadrení, z dôkazov o predbežnom hodnotení žiadateľa t.j. navrhovateľov 1/ a 2/ a o zisťovaní výšky ich dôchodku, žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru iného občana ako dôkaze o typovej zmluve, z písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka, z prehľadu úrokových mier o nových úverov, štatistických ukazovateľov a rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie zo dňa 13.08.2012 a zistil tento skutočný stav:

Navrhovatelia 1/ a 2/ vymedzili predmet konania ako bezdôvodné obohatenie na základe ich Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej s odporcom dňa 07.11.2007. V konaní nepopierali, že u odporcu už v minulosti žiadali dva úvery, ktoré splatili. Tvrdili, bezdôvodné obohatenie odporcovi vzniklo na ich úkor preto, lebo im „vnútil“ revolvingový úver, ktorý nežiadali. Keď boli na účet navrhovateľa 1/ dňa 03.12.2008 pripísané finančné prostriedky z revolvingu, vrátili ich odporcovi dňa 15.12.2008. Obaja zhodne tvrdili, že o vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedeli dňa 03.12.2008.

Súd najmä výsluchom navrhovateľov 1/ a 2/, ale aj z písomných vyjadrení odporcu zistil, že navrhovatelia úver žiadali z dôvodu pomoci synovi pri stavbe jeho domu. V súdnom spise sa nachádza dôkaz o tom, že navrhovatelia 1/ a 2/ žiadali o poskytnutie revolvingového úveru (žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 07.11.2007 na č.l. 14 spisu). Porovnaním žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 24.10.2006 na č.l. 11 so zmluvou z ktorej sa domáhali vydania bezdôvodného obohatenia (Zmluva zo dňa 07.11.2007) súd zistil, že obe zmluvy sú čo do formy zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profi Real Slovakia spol. a.s. zhodné. Sami priznali, že v minulosti už mali revolvingový úver poskytnutý a splatili ho. Navrhovateľ 1/ v konaní potvrdil, že podmienky poskytovania revolvingu mu boli známe a bol si vedomý, že sa poskytuje po splatení určitého počtu splátok.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 07.11.2007 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzatvorením zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu 07.11.2007 (ďalej ObZ) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V zmysle § 261 ods. 3 písm. d) ObZ je zmluva o úvere tzv. absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, tzn. že bez ohľadu na povahu subjektov sa záväzkové vzťahy vyplývajúce zo zmluvy o úvere spravujú Obchodným zákonníkom.

Podľa § 397 ObZ ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Plynutie premlčacej doby sa pri zmluve o úvere spravuje Obchodným zákonníkom, nakoľko použitie Občianskeho zákonníka by nebolo v súlade s § 261 ods. 3 písm. d) ObZ a § 54 ods. 2 OZ. Úverová zmluva je absolútnym obchodom, tak ako je uvedené už vyššie a použitie iného právneho predpisu (OZ) by nebolo v súlade s § 54 ods. 2 OZ, ktorý v pochybnostiach predpokladá použitie priaznivejšieho výkladu a ani právneho predpisu, ktorý obsahuje právnu úpravu, ktorá je pre spotrebiteľa priaznivejšia. Súd bol v konaní s poukazom na ust. § 153 ods. 2 O.s.p. viazaný návrhom navrhovateľov 1/ a 2/ ktorí vydanie bezdôvodného obohatenia od odporcu spájali s vyplatenou sumou revolvingu a jeho odmeny po pripísaní navrhovateľovi 1/ na účet.

Pre právne posúdenie nároku bolo dôležité vychádzať z vyššie citovaných zákonných ustanovení v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy t. j. 07.11.2007.

Súd sa stotožňuje s tvrdením navrhovateľov 1/a 2/, že Zmluvu uzavreli ako spotrebitelia:

- úverová zmluva bola uzavretá podľa § 497 ObZ (viď Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere bod 19.10.),
- zmluvnými stranami boli dodávateľ t.j. odporca a spotrebitelia - navrhovatelia 1/ a 2/,
- spotrebitelia nemohli individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu dodávateľom na uzavretie zmluvy.

Zmluva bola spotrebiteľskou aj podľa § 3 Zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Navrhovatelia žiadali o revolvingový úver, vedeli ako „funguje“, súd zdôrazňuje, že revolvingový úver je však typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník stále platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Úver je odplätný právny úkon. Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPMN určiť ako tak dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok sú zistiteľné. To však už dobre možné nie je v priebehu revolvingu, pretože sa úver čerpá a dopĺňa a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. (ďalej len ZSÚ), preto aj výslovne počítá s nemožnosťou určenia RPMN.

Podľa § 3 ods. 6 ZSÚ pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť RPMN, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o úverovom limite, ak je stanovený, v ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená, postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Odporca v konaní preukázal, že zmluvný vzťah s navrhovateľmi skončil dňa 14.06.2011. Navrhovatelia 1/ a 2/ boli odporcom o podmienkach úveru poučení pri spisovaní žiadosti o revolvingový úver (č.l. 14 spisu). Ich výsluchom, ale aj vyhodnotením listinných dôkazov mal súd nepochybne preukázané, že o poskytnutie revolvingového úveru žiadali opakovane, vedeli čo v praxi znamená. Dokazovaním bolo vyvrátené ich tvrdenie, že im ho odporca vnútil. V skutočnosti ho nepožiadali z dôvodov ktoré uvádzali na pojednávaniach (na kúpu liekov pre navrhovateľa 1/, ale chceli pomôcť synovi pri stavbe jeho domu). Preto súd ich tvrdenie o neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere z dôvodu, že ju uzavreli v tiesni považoval za účelové, v konaní vyvrátené listinnými dôkazmi, ale aj výpoveďami navrhovateľov 1/ a 2/. Keďže zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom, teda ustanovenia ObZ sa použijú na tento záväzkový vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov. Použitie ustanovení OZ pri právnom posúdení preto neprichádzalo do úvahy. Preto súd aj odporcom vznesenú námietku premlčania posúdil podľa § 387 a nasl. ObZ ktoré obsahuje všeobecnú úpravu premlčania v obchodnom práve (rozsudok NS SR sp.zn. 6 MCdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013).

Navrhovatelia v konaní preukázali, že sa o výške bezdôvodného obohatenia dozvedeli najneskôr 03.12.2008. Návrh na začatie konania podali súdu dňa 21.02.2012. Nakoľko svoje právo uplatnili na súde v rámci štvorročnej premlčacej lehoty, k jeho premlčaniu nedošlo. Keďže súd dospel k záveru, že v časti odmeny za revolving navrhovateľa 1/ a 2/ dôvodne podali návrh na začatie konania, rozhodol o povinnosti odporcu im odmenu v sume 369,68 Eur zaplatiť. Toto je bezdôvodné obohatenie z neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere v časti odmeny za revolving.

Súd pri rozhodovaní vyhodnotil dojednanie o zmluvnej odmene za poskytnutý revolvingový úver v sume 369,68 Eur (11.137 Sk) v bode 5. Zmluvy, ktorú si odporca zinkasoval v ten istý deň, keď poskytol revolving navrhovateľom 1/ a 2/ ako neplatné. Z fakticky poskytnutého úveru vo výške 663,88 Eur (20.000 Sk) odporca zinkasoval pri revolvingu 369,68 Eur (11.137 Sk) t.j. 55,69 %, ktorá odmena nie je akceptovateľná z hľadiska dobrých mravov a nie je dôvod na iné ako úžerné označenie tejto odmeny (porov. rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Cdo/26/2011 o neplatnosti 48 % úrokov pre rozpor s dobrými mravmi). Podľa § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 517 ods. 2 OZ po 15.01.2009 ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania určená Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. s účinnosťou od 15.01.2009 je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že odporca sa so zaplatením bezdôvodného obohatenia dostal do omeškania od 02.07.2012 (s poukazom na § 122 ods. 3 OZ). Z týchto dôvodov priznal navrhovateľom úrok z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy do zaplatenia. Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd určil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ istinu a príslušenstvo v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Navrhovatelia 1/ a 2/ v konaní uplatňovali od odporcu vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 780,74 Eur, súd im priznal bezdôvodné obohatenie v sume 369,68 Eur a vo zvyšnej časti návrh ako nedôvodný zamietol.

Navrhovatelia 1/ a 2/ v konaní neunesli dôkazné bremeno keď od odporcu uplatňovali primerané finančné zadostučinenie každému z navrhovateľov v sume 780,74 Eur z dôvodov uvedených v žalobe. Podľa § 3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu 07.11.2007 proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi na súde domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti stanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Súd znovu kladie dôraz na okolnosti za akých navrhovatelia žiadali poskytnúť revolvingový úver, bola to ich slobodná voľba, podmienky revolvingu poznali, lebo v minulosti ho mali poskytnutý a finančné prostriedky z neho získané použili pre syna na stavbu jeho domu, nie pre seba. Ich tvrdenie o strese do ktorého ich privodil odporca, ktorý bol podľa nich veľmi nepríjemný a zaťažujúci súd považoval za účelové v konaní nepreukázané preto, lebo navrhovateľ 1/ potvrdil, že vedel čo je revolving. Odporca nezmenil zmluvné podmienky oproti stavu keď v minulosti revolvingový úver poskytol navrhovateľom 1/ a 2/. Navrhovatelia 1/ a 2/ nevypovedali revolving v súlade so zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere bod 9.9.1. Odporcom poskytnutý úver zaplatili (tak ako predchádzajúce dva), návrh na začatie konania doručili súdu až po ukončení zmluvného vzťahu s odporcom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ul. Dr.Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v troch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda , v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu , ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým , že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 , b) konanie má inú vadu , ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie

skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní , čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí , návrh na súdny výkon rozhodnutia.